

Lähetetty olli.kangas@keela.fi 10.11.2015

Arvoisa Olli Kangas,

Suomen Yksinelävät ry (www.yksinelavat.fi) ajaa suomalaisten yksin taloudestaan vastaavien henkilöiden sosiaalista, taloudellista, oikeudellista ja terveydellistä tasa-arvoa suhteessa pariskuntiin.

Olimme kuuntelemassa perustuloseminaaria ja puheenvuoroanne Malminkatu 16:ssa 29.10.2015. Haastava perustulokokeilun esiselvitysvaihe on siis käynnistymässä. Ymmärsimme, että Vattin ekonomistit vastaavat kokeiluun osallistuvien otannan suunnittelusta. Haluamme kiinnittää huomiota tässä yhteydessä mielestämme erittäin tärkeään seikkaan:

Suomessa on noin 1,1 miljoonaa yksinasuvaa aikuista. Tutkimusten valossa pariskunnan euro on yksinelävän 25-35 senttiä, riippuen asuinpaikasta. Kalleinta yksineläminen on kaupungeissa. Toisaalta kaupungeissa yksineläviä on myös suhteellisesti eniten, esimerkiksi Helsingissä 48,4% asutokunnista on yksinelävien talouksia. Yksin taloudestaan vastaava henkilö ei saa kuitenkaan kulutuksen eikä yhteisten kotitaloushyödykkeiden verotuksen skaalaetuja. Joustamaton ja yksipuolinen asumisen suunnittelu yhdistettynä asumisen kustannuksiin köyhdyttävät yksinelävää. Muun muassa näistä syistä johtuu, että yksinelävien keskuudessa on enemmän köyhyyttä kuin parillisten keskuudessa. Suurin osa asumistuen saajista on yksineläviä.

Sama summa rahaa jokaiselle kansalaiselle ei merkitse samoja mahdollisuuksia selvitä arjesta. Edellä mainitut kotitalouksien erot elinkustannuksissa pitäisi huomioida ja ehkäistä ennalta. Tällä hetkellä huomiointi tapahtuu lähinnä edellämainitussa asumistuessa sekä toimeentulotuessa. Yksinelävän toimeentulotuki on korkeampi kuin parisuhteessa elävän. Mielestämme perustulon tulisi olla jo alusta alkaen kotitalouskohtainen. Muutoin perustulo olisi taas samanlainen pariskuntia hyödyttävä etuus kuin kotitalousvähennys (joka nimestään huolimatta on henkilökohtainen!). Toinen ehdottamamme yksinelävät huomioiva perustulomalli on negatiivinen tulovero, joka voisi olla helpoin tapa kompensoida parisuhde/yksinelävä -statuksen muutoksia nykyisen tuloverotuksen puitteissa.

Toivomme siis, että yli miljoonan suomalaisen taloudellisesti tasa-arvoiset elämänedellytykset huomioitaisiin otantaa suunniteltaessa, varmistuen siitä, että yksinelävien henkilöiden kotitalouksia tulee myös mukaan perustulokokeiluun.

Kunnioitavasti

Suomen Yksinelävät ry
Jutta Järvinen
varapuheenjohtaja
www.yksinelavat.fi